യൂറോസെൻട്രിസത്തിനു കീഴിലെ ഗവേഷണം: രീതിശാസ്ത്രം തടവറയാകുമ്പോൾ

ദിലീപ് ആർ.
ഗവ. ബ്രണ്ണൻകോളേജ്, തലശ്ശേരി

സംഗ്രഹം

കൃതികളെയും അനുഭവങ്ങളെയും യൂറോകേന്ദ്രിതമായ സങ്കല്പനങ്ങളുടെ മൂശയിലൂടെ കയറ്റിയിറക്കുന്ന തരത്തിൽ സാമൂഹ്യശാസ്ത്ര - സാഹിത്യ പഠന വിഭാഗങ്ങളിലെ ഗവേഷണം അപകർഷനിലയിൽ തുടരുന്നത് എങ്ങനെ അവസാനിപ്പിക്കാം എന്നതിനെക്കുറിച്ചുള്ള ആലോചനയാണ് ഈ പ്രബന്ധം നടത്തുന്നത്. ഭാഷ, സങ്കല്പനങ്ങൾ, ജീവൽരൂപങ്ങൾ എന്നിവ ഇക്കാര്യത്തിൽ എന്തു പങ്കു വഹിക്കുന്നുവെന്നും സൈദ്ധാന്തികവൽക്കരണത്തിലെ നൈതിക പ്രശ്നങ്ങൾ, പ്രത്യേകിച്ചും പരസ്പര സംസാരങ്ങളുടെ അഭാവം, എങ്ങനെയൊക്കെ ജീവത്തായ അന്വേഷണങ്ങൾക്ക് തടസ്സമാവുന്നുവെന്നും ഇതിൽ വിശകലനം ചെയ്യുന്നു. സാമൂഹ്യശാസ്ത്രത്തെ തന്നെ ഫിനോമിനോളജിക്കൽ ആയി പുനരാവിഷ്കരിക്കുന്ന മൂന്നു സമീപകാല കൃതികൾ സൂചിപ്പിക്കുന്ന വിചാരമാതൃകാമാറ്റത്തെ വിവരിക്കുന്നു. ഒടുവിൽ സ്വാതന്ത്ര്യബോധവും സർഗ്ഗാത്മകതയും നിരന്തരമായ മുന്നൊരുക്കങ്ങളുമല്ലാതെ ഗവേഷണത്തിൽ ഫലപ്രദമായ പഠനങ്ങൾ നടത്തുന്നതിനും സ്വന്തം സ്വരം കണ്ടെത്തുന്നതിനും എന്തെങ്കിലും സുനിശ്ചിതമായ രീതി (method) ഇല്ലെന്ന നിഗമനം അവതരിപ്പിക്കുന്നു.

താക്കോൽ വാക്കുകൾ: സ്വാതന്ത്ര്യം, സർഗ്ഗാത്മകത, ജീവൽരൂപം, പദകോശം, സമഭാവന, തിരശ്ചീനം,കേരളം, സംവാദം, ധാർമികത

August, 2021 മലയാളപ്പച്ച
Volume 01: No. 13 *malayala pachcha*

ഒന്ന്

പാശ്ചാത്യസിദ്ധാന്തം, തദ്ദേശീയ ഡാറ്റ?
സമഭാവനയുടെ സാമൂഹ്യശാസ്ത്രത്തിലേക്ക്

രീതിശാസ്ത്രപരമായ പ്രശ്നങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള ആലോചനകൾ വന്നു മുട്ടാറുള്ള ഒരു വിഷമസന്ധിയാണ്, ഈ രീതിശാസ്ത്രം എന്നത് തന്നെ വേറെവിടോ നിന്ന് നിർണയിക്കപ്പെടുന്നതാണെന്ന ബോധം. മറ്റെവിടെയോ ഉണ്ടായിക്കഴിഞ്ഞ സിദ്ധാന്ത സ്വരൂപങ്ങൾ വേണ്ടും വണ്ണം വശത്താക്കിയാൽ സ്വന്തം അന്വേഷണം സുഗമമായി പൂർത്തിയാക്കാമെന്ന വിശ്വാസമാണ് അസംഖ്യം രീതിശാസ്ത്ര പണിപ്പുരകളിലേക്കും പഠനസഹായികളിലേക്കും സാമൂഹ്യശാസ്ത്ര -സാഹിത്യ ഗവേഷകരെ എത്തിക്കുന്നത്. രീതിശാസ്ത്രപരമായി അഭൂതപൂർവമായ ഒരു സാഹചര്യമാണ് സമകാലലോകത്ത് നിലനിൽക്കുന്നത്. ഇന്റർഡിസിപ്ലിനാരിറ്റി എന്ന സമീപനം മതിയാവാത്ത സ്ഥിതി. എന്തെന്നാൽ ഏതെങ്കിലും നിർദിഷ്ട ഡിസിപ്ലിനുള്ളിൽ ഒതുങ്ങുന്ന തരം ഗവേഷണ പ്രശ്നങ്ങളല്ല സമകാലലോകം ഉയർത്തുന്നത്. പഠനമേഖല തന്നെ ഡിസിപ്ലിനുകളുടെ കർക്കശമായ അതിരുകളെ അതിലംഘിക്കുന്നതാണ്. അതിരു വിടാത്തതും അച്ചടക്കമുള്ളതുമായ ആലോചനകൾ മതിയായെന്നു വരില്ല. രീതിശാസ്ത്രപരമായിത്തന്നെ എങ്ങനെ സ്വയം പുനരാവിഷ്കരിക്കാം എന്നതാണ് എല്ലാ ഡിസിപ്ലിനുകളിലും ഉള്ളവരുടെ മുന്നിലുള്ള പ്രധാന വെല്ലുവിളി. വിഷയക്കെട്ടഴിക്കൽ (de- disciplining) എന്ന് വേണമെങ്കിൽ ഈ സ്വയം പരിവർത്തനത്തിന്റെ രീതിശാസ്ത്രത്തെ പേരിട്ടു വിളിക്കാം. അന്വേഷകയുടെ കർതൃത്വത്തിൽ വരുന്ന ഒരു മാറ്റം കൂടിയാണിത്.

ഈ പശ്ചാത്തലത്തിൽ പ്രായോഗികമായും സൈദ്ധാന്തികമായും ആദ്യ പരിഗണനയർഹിക്കുന്ന ചോദ്യം എന്താണ് ഗവേഷകർക്ക് ചെയ്യാനുള്ളത് എന്നതാണ്. അതിനങ്ങനെ സൈദ്ധാന്തികം, പ്രായോഗികം എന്ന വേർതിരിവില്ല. മുഴുവൻ സാധ്യതകളും വൈഭവങ്ങളും സർഗ്ഗാത്മകമായി തിരിച്ചു വിട്ട് ഒരു വഴിത്തിരിവ് ഉണ്ടാക്കാൻ സാധിക്കുമോ എന്നതാണ് ചോദ്യം.

ഈ ചോദ്യം ഉന്നയിക്കുക എളുപ്പമാണ്. എന്തെങ്കിലും കുറിപ്പടികൾ നിർദ്ദേശിക്കുന്നതും എളുപ്പമാണ്. എന്നാൽ ശരിക്കും ഒരു സർഗ്ഗക്രിയയായി ജ്ഞാനോല്പാദനത്തെ മാറ്റിത്തീർക്കുക എന്നത് വ്യക്തിമാത്രസാധ്യമോ സുഗമമോ ആയ ദൗത്യമല്ല. അതിന് അദൃശ്യവും സമ്പ്രദായജന്യവുമായ വൈതരണികൾ മറികടക്കേണ്ടതുണ്ട്. അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങളിലും അന്വേഷണ

സംരംഭങ്ങളിലും സംഘം ചേർന്നുള്ള മുന്നേറ്റങ്ങൾ നടത്തേണ്ടതുണ്ട്. എല്ലാറ്റിനുമുപരിയായി സ്വതന്ത്ര്യബോധം സ്വായത്തമാക്കേണ്ടതുണ്ട്. കേരളത്തിലെ കോളേജുകളിലും യൂണിവേഴ്സിറ്റികളിലും ഇന്ന് നടന്നു വരുന്ന ഗവേഷണത്തിന് എന്താണ് കുഴപ്പമെന്ന ചോദ്യം ധീരമായി ചോദിക്കേണ്ടതുണ്ട്.

ഇംഗ്ലീഷിന്റെ പ്രത്യേകപ്രാധാന്യം ഇല്ലാതാക്കി തിരശ്ചീനമായി എല്ലാ ഭാഷകൾക്കും ആവിഷ്ക്കാരത്തിൽ തുല്യസ്ഥാനം ഉണ്ടാവുക എന്നതാണ് ജ്ഞാനോല്പാദനത്തിനുള്ള ഒരു മുന്നുപാധി. അത് സാധിക്കണമെങ്കിൽ അറിവന്വേഷണങ്ങളുടെ ചക്രവാളം യൂറോപ്യൻ വിചാരമാതൃകയായിരിക്കരുത്. സങ്കല്പനം തന്നെയാണ് ചിന്ത. സങ്കല്പനശേഷി (conceptual capability) വരുന്നത് സ്വന്തം ജീവലോകത്തു നിന്നാണ്.[1] ഭാഷ എന്നാൽ ഒരു ജീവിതരൂപമാണ്. കമ്പോളത്തിലും ശാസ്ത്രത്തിലുമടക്കമുള്ള പ്രയോഗങ്ങളിലൂടെയാണ് പദങ്ങൾ ഉരുത്തിരിയുന്നത്. ഭാഷ സമ്പന്നമാവുന്നത് ജീവൽ പ്രയോഗങ്ങൾ ഉണ്ടാവുമ്പോഴാണ്. അതു കൊണ്ട് ജ്ഞാനോല്പാദനം നടത്തുക, സൈദ്ധാന്തികവൽക്കരണങ്ങൾക്കുമുതിരുക എന്നാൽ ജീവിതം നേരിടുന്ന പുതിയ സാഹചര്യങ്ങളെയും വെല്ലുവിളികളെയും നൂതനമായ രീതിശാസ്ത്രങ്ങൾ രൂപപ്പെടുത്തി അഭിമുഖീകരിക്കുക, ആ പ്രക്രിയയിലൂടെ സ്വയം മാറ്റിത്തീർക്കുക എന്നാണ് അർത്ഥം. അറിവുല്പാദനത്തിന്റെ ഈ രാഷ്ട്രീയം തിരിച്ചറിയുമ്പോൾ അക്കാദമികമായ അധമബോധം മറികടക്കേണ്ടതിന്റെ അനിവാര്യത ഒന്നുകൂടി തെളിയും. കേവലം ഭാഷയുടെയോ രീതിശാസ്ത്രത്തിന്റെയോ മാത്രമായ കാര്യമല്ല ഇത്.

ചിന്തയുടെ അടിസ്ഥാന സൗകര്യം എന്നത് ഭാഷയും ജീവരൂപവും ചേരുന്ന പദ-പ്രപഞ്ചമാണ്. നമ്മുടെ സങ്കല്പന സംഭരണികൾ യൂറോ -അമേരിക്കൻ സങ്കല്പങ്ങൾക്കപ്പുറത്തേക്ക് വിസ്തൃതമാക്കേണ്ടതിന്റെ ആവശ്യകതയെക്കുറിച്ച് ദിലീപ്.എം.മേനോൻ വാദിക്കുന്നത് ഈ പ്രകരണത്തിൽ ശ്രദ്ധയർഹിക്കുന്നു:

> "..ഇന്ന് പ്രാദേശിക ഭാഷകളിലെ സാഹിത്യം മറ്റേതു സ്ഥലത്തോടും കിടപിടിച്ചു കൊണ്ട് തലയുയർത്തി നിൽക്കുന്നു. എന്നാൽ ധൈഷണിക പാരമ്പര്യങ്ങളെ പുതുക്കിയവതരിപ്പിക്കാനോ ചിന്തയ്ക്കു പുതിയ പദകോശം നിർമ്മിക്കാനോ കഴിയാതെ സാമൂഹ്യശാസ്ത്ര സംഭാവനകൾ അപകർഷമായി തുടരുന്നു. എൻ ഗുഗി വാ തിയാംഗോ 'യൂറോഫോൺ തിയറി' എന്ന് വിളിച്ച തരത്തിലുള്ള ഒരവസ്ഥയാണ് ആ മണ്ഡലത്തിൽ. ആഫ്രിക്കൻ, ഏഷ്യൻ സിദ്ധാന്തങ്ങൾ ഏതെങ്കിലും

> യൂറോപ്യൻ ഭാഷയിലെഴുതപ്പെടുന്നതിനെയും യൂറോപ്യൻ സങ്കല്പനങ്ങളുടെ മൂശയിൽ വാർത്തെടുക്കപ്പെടുന്നതിനെയും കുറിക്കാനാണ് യൂറോഫോൺ തിയറി എന്ന പ്രയോഗം അദ്ദേഹം കൊണ്ടു വരുന്നത്. വ്യത്യസ്ത പ്രഭവങ്ങളിൽ നിന്നുള്ള വിഭിന്ന സിദ്ധാന്തസ്വരൂപങ്ങളുടെ ഐക്യദാർഢ്യ ശൃംഖലയ്ക്കു പകരം അങ്ങേയറ്റം മേല്-കീഴ് സ്വഭാവമുള്ള ഒരു ജ്ഞാനമണ്ഡലമാണ് ഇതിൻ ഫലമായുളവാകുകയെന്ന് എൻ ഗുഗി ചൂണ്ടിക്കാണിക്കുന്നു." (ദിലീപ് എം. മേനോൻ 2017: 53-54)

ഈയിടെ സാഹിത്യപഠന വിഭാഗത്തിലെ ഗവേഷകരുമായുള്ള ഒരു സെഷനിൽ അവരുടെ ടോപ്പിക്കുകൾ ചോദിച്ചറിഞ്ഞപ്പോൾ ഇക്കാര്യം എനിക്ക് ഒന്നു കൂടെ ബോധ്യമായി. "ഇന്റർസെക്ഷണൽ ഫെമിനിസം: ച ച്ച ജയുടെ നോവലുകളെ മുൻനിർത്തി ഒരു പഠനം", "ആധുനികാനന്തരത: ക ഖ ഗയുടെ ചെറുകഥകളെ മുൻനിർത്തി ഒരു പഠനം" എന്ന പാറ്റേണിലാണ് മഹാ ഭൂരിപക്ഷം വിഷയങ്ങളും.

അപൂർവം അപവാദങ്ങളൊഴിച്ചാൽ, യൂറോസെൻട്രിക് ആയ ഒരു സ്വീകൃത പാരഡൈമിനകത്താണ് ഹ്യൂമാനിറ്റീസ് മലയാളത്തിൽ ഇപ്പോൾ നടന്നുവരുന്നത്. ഒരു ജനതയ്ക്ക് സ്വന്തം മാനവികത സ്വയം നിർവചിക്കാനുള്ള സ്വാതന്ത്ര്യവും സാഹചര്യവുമുണ്ടാവുമ്പോഴേ അന്നാട്ടിലെ ചിന്താപരമായ ആവിഷ്കാരങ്ങൾക്ക് ആർജ്ജവവും ജീവനുമുണ്ടാവുകയുള്ളൂ. അറിവിനും ആവിഷ്കാരങ്ങൾക്കും സാർവജനീനമായ മാനദണ്ഡങ്ങൾ നിശ്ചയിച്ചു കഴിഞ്ഞാൽ മാനവിക പഠനങ്ങൾക്ക് ആപേക്ഷിക സ്വാതന്ത്ര്യം നഷ്ടമാവും. വ്യത്യസ്തങ്ങളായ സ്ഥലകാലങ്ങളിൽ വ്യതിരിക്തമായ മാനദണ്ഡങ്ങൾ അറിവുല്പാദനത്തിനു സാധ്യമാണ്. വ്യത്യസ്ത സാർവജനീനതകളും സാധ്യമാണ്. ഉപരിതനവും മേല്-കീഴായതുമായ മാനദണ്ഡങ്ങൾ ഉപേക്ഷിച്ച് ഹ്യൂമാനിറ്റീസിനെ തിരശ്ചീനമാക്കാൻ കഴിയേണ്ടതുണ്ട്. ജ്ഞാനോല്പാദകർക്ക് പരസ്പരം ബഹുമാനിക്കാനും സഹോദര്യത്തോടെ സംവദിക്കാനുമുള്ള സാദ്ധ്യതകൾ ഉണ്ടായി വരുന്നത് അങ്ങനെയാണ്. ആവിഷ്കരണമാധ്യമമായി നേരിട്ടോ പരോക്ഷമായോ ഇംഗ്ലീഷിന്റെ സാന്നിധ്യമുണ്ട് എന്നതാണ് ഉപരിതനമായ അച്ചുതണ്ടിലുള്ള പ്രധാന പ്രശ്നം. ഏതെങ്കിലും തരത്തിലുള്ള 'തദ്ദേശീയ ശുദ്ധി' മുൻവിചാരിക്കാതെ വ്യത്യസ്ത ചിന്താപാരമ്പര്യങ്ങളുമായി വിമർശനാത്മകവും സംവാദാത്മകവുമായ നീക്കുപോക്കുകൾ സാധിക്കണമെങ്കിൽ ഗവേഷകർക്ക് ആത്മവിശ്വാസവും സ്വതന്ത്ര്യബോധവും ഉണ്ടാവണം.

രണ്ട്

നടക്കാത്ത സംവാദങ്ങൾ: സിദ്ധാന്തവൽക്കരണത്തിലെ ധാർമികത

തലക്കെട്ടിൽ തന്നെ സംവാദം (dialogue)എന്ന വാക്കുള്ള ഒരു പുസ്തകം 2012-ൽ ഇന്ത്യയിൽ നിന്നും പുറത്തിറങ്ങിയിരുന്നു. ഗോപാൽ ഗുരുവും സുന്ദർ സാരുക്കായിയും ചേർന്നെഴുതിയ "ക്രാക്ക്ഡ് മിറർ: ആൻ ഇന്ത്യൻ ഡിബേറ്റ് ഓൺ എക്സ്പീരിയൻസ് ആൻഡ് തിയറി" എന്ന പുസ്തകം. സിദ്ധാന്തത്തിനു ധാർമ്മികതയുമായി ഉള്ള ഇടപാട് ആലോചിക്കുവാൻ ഈ പുസ്തകം പ്രേരിപ്പിക്കും. രണ്ടുപേർ ചേർന്ന് പുസ്തകമെഴുതാനുണ്ടായ സാഹചര്യം തന്നെ ഇതിന് നിദർശനമാണ്. സംവാദം, സംവാദം എന്ന് പറയുന്നത് എളുപ്പമാണ്. എന്നാൽ ഗവേഷകരോ പണ്ഡിതരോ സംവാദത്തിൽ ശരിക്കും ഏർപ്പെടുക എന്നത് ഇന്ത്യൻ സന്ദർഭത്തിൽ അത്യന്തം ദുർലഭമാണ്.[2] യോജിപ്പുകളും വിയോജിപ്പുകളും വ്യക്തിപരമായ ഇഷ്ടാനിഷ്ടങ്ങളിലും ശത്രുതയിലും മാത്രമവസാനിക്കുന്ന ഇന്ത്യയിലെ സൈദ്ധാന്തികരംഗത്ത് വിമർശനാത്മക സംവാദം എന്തു മാത്രം ദുഷ്കരമാണെന്ന് ഈ പുസ്തകത്തിന്റെ മുഖവുരയിൽ ഗുരുവും സാരുക്കായിയും എടുത്തു പറയുന്നുണ്ട്. (2012: 7-8)

സിദ്ധാന്തത്തോടുള്ള പ്രതിഷേധവും അതിനു നേരനുപാതത്തിൽ അനുഭവം എന്ന പദത്തോടുള്ള അനുഭാവവും ഇന്ത്യയിലെ അക്കാദമിക മണ്ഡലത്തിൽ വർധിച്ചു വരുന്നത് എന്ത് കൊണ്ടെന്ന് ഈ പുസ്തകം അന്വേഷിക്കുന്നു. ഐഡന്റിറ്റി പൊളിറ്റിക്സിന് ഇതിലുള്ള പങ്ക് അവർ എടുത്തു കാണിക്കുന്നു. ഐഡന്റിറ്റിയും അനുഭവവും തമ്മിൽ ഗാഢബന്ധമുണ്ട്. അനുഭവ വൈവിധ്യങ്ങൾക്ക് അംഗീകാരം ലഭിക്കണമെങ്കിൽ പരിമിതമായ ഏതാനും സാർവജനീന സംവർഗ്ഗങ്ങളിലൂടെ ഈ വൈവിധ്യങ്ങളെ അടുക്കിപ്പെറുക്കാനുള്ള ശ്രമങ്ങളെ വിമർശന വിധേയമാക്കേണ്ടതുണ്ട്. അതേ സമയം ഇത്തരം ശ്രമങ്ങൾ ചെന്നു ചാടുന്ന ഒരപകടത്തെക്കുറിച്ച് പുസ്തകം മുന്നറിയിപ്പ് നൽകുന്നു. അതായത് അനുഭവം ഇന്നാട്ടിലെയും അനുഭവ - സിദ്ധാന്തങ്ങൾ യൂറോസെൻട്രിക്കും ആയി മാറുന്ന പരിണതി. സാർവജനീനതയെ വിമർശിക്കുന്ന മറ്റൊരു സാർവജനീനസംവർഗ്ഗമായി അനുഭവം പരിണമിക്കുന്ന അപകടം. യൂറോപ്പിതര സമൂഹങ്ങളിലെ സാമൂഹ്യ ശാസ്ത്ര ഗവേഷണത്തെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം ഈ വിരോധാഭാസം വലിയ പ്രത്യാഘാതങ്ങളുള്ളതാണ് (2012: 4).

ഈ പുസ്തകത്തിന്റെ തുടർച്ചയിൽ രണ്ടാമതൊരു പുസ്തകം കൂടി ഗോപാൽ ഗുരുവും സുന്ദർ സാരുക്കായിയും ചേർന്നെഴുതിയിട്ടുണ്ട്. 2019 ൽ പുറത്തു വന്ന ആ പുസ്തകത്തിന്റെ പേര് 'എക്സ്പീരിയൻസ്, കാസ്റ്റ്,ആൻഡ് ദി എവെരിഡേ സോഷ്യൽ' എന്നാണ്. ആദ്യത്തെ പുസ്തകത്തിൽ പ്രധാനമായി എടുത്ത അനുഭവ വൈവിധ്യത്തെക്കുറിച്ച ധാരണയുണ്ടാക്കാനായി സാമൂഹികതകളുടെ വൈവിധ്യത്തെ സിദ്ധാന്തവൽക്കരിക്കുന്ന പുസ്തകമാണിത്. സാമൂഹികതകളുടെ വൈവിധ്യത്തെ വരവുവെക്കാൻ സാമൂഹിക ശാസ്ത്രം മറ്റൊരു ഭാഷ കണ്ടെത്തേണ്ടതുണ്ടെന്ന് അവർ വാദിക്കുന്നു.

രണ്ടു പുസ്തകങ്ങളും സാമൂഹ്യശാസ്ത്രം എന്നതിന്റെ തന്നെ വിമർശനങ്ങളാണ്. ബ്രൂസ് കാപ്ഫെറർ രണ്ടാമത്തെ പുസ്തകത്തിനെഴുതിയ റിവ്യൂയിൽ (Kapferer 2020: 29-31) എങ്ങനെയാണ് അത് സാമൂഹ്യശാസ്ത്രത്തിലെ രീതിശാസ്ത്രത്തെ അടിമുടി പുനരാവിഷ്കരിക്കുന്നത് എന്ന് വിശദമാക്കുന്നുണ്ട്.

അംബേദ്കറുടെ മൈത്രി, നാരായണഗുരുവിന്റെ അതിഭൗതിക സങ്കല്പനങ്ങൾ തുടങ്ങിയവയെ മുൻനിർത്തി സാമൂഹികതകളുടെ ധാർമികമായ അംശങ്ങളെ ചർച്ചയ്ക്കെടുക്കുന്ന ഈ പുസ്തകം ഇന്ത്യൻ സാഹചര്യങ്ങളിലെ അനുഭവ വൈവിധ്യങ്ങളെ മനസ്സിലാക്കാനുള്ള സവിശേഷമായ മാർഗ്ഗം എന്ന നിലയ്ക്കല്ല, സാമൂഹികശാസ്ത്രത്തിന്റെ തന്നെ പുനരാവിഷ്കരണമെന്ന നിലയ്ക്കാണ് പ്രസക്തമാവുന്നത്. മനുഷ്യർ ഒരു ജീവിവിഭാഗമെന്ന നിലയ്ക്ക് പരിഗണിക്കപ്പെടുന്ന (സാമൂഹികതയെ പ്രാകൃതികതയ്ക്കെതിരെ നിർത്തി നിർവചിക്കുന്ന പതിവ് ഉപേക്ഷിക്കുന്ന) ഒരു സമീപനമാണ് ഇതിൽ കൈക്കൊണ്ടിട്ടുള്ളത്.

ഇതിനെ ഫിനോമിനോളജിക്കൽ ആയ ഒരു തിരിവായി അടയാളപ്പെടുത്താം. ഇതേ സമീപനം സ്വീകരിക്കുന്ന വേറൊരു പുസ്തകവും ഇന്ത്യയിൽ നിന്ന് ഈയടുത്ത് പുറത്തിറങ്ങിയിട്ടുണ്ട്. അനികേത് ജാവരെയുടെ "പ്രാക്ടീസിംഗ് കാസ്റ്റ്: ഓൺ ടച്ചിങ് ആൻഡ് നോൺ ടച്ചിങ്" എന്ന ഈ കൃതിയിലും സമൂഹം എന്നതിനെ സ്വന്തമായി സത്തയില്ലാത്ത സൈദ്ധാന്തികമായി അസ്ഥിരമായ ഒന്നായാണ് എടുക്കുന്നത്. അതിന്റെ ആമുഖത്തിൽ അദ്ദേഹം ഇങ്ങനെ പറയുന്നു: "ജാതിയെക്കുറിച്ചുള്ള അസംഖ്യം പഠനങ്ങളുടെ കണ്ടെത്തലുകളിൽ നിന്ന് വ്യത്യസ്തമായ ഒരു ധാരണ അതേക്കുറിച്ച് രൂപപ്പെടുത്തണമെന്നുണ്ടെങ്കിൽ ഒറ്റ മാർഗ്ഗമേയുള്ളൂ. എല്ലാം പുതുതായി ചിന്തിക്കുക. അങ്ങനെ ചെയ്യാനാവട്ടെ നിലവിൽ ലഭ്യമായ പഠനസാമഗ്രികളെ—ആശയങ്ങൾ, കൃതികൾ, വിശകലനങ്ങൾ—ആശ്രയിക്കുന്നത് പൂർണമായും നിർത്തേണ്ടിയും വരും (Aniket 2019: 2). ഇത് പ്രത്യേക തരത്തിലുള്ള ഒരു മറവിയാണ്. മറവിപ്പിശക്

എന്ന് അനികേതിന്റെ ഒരു പുത്തൻ പദപ്രയോഗത്തെ—oblierring—ഉദയകുമാർ തർജ്ജമ ചെയ്യുന്നുണ്ട് (ഉദയകുമാർ, 2021: 171).

സ്പർശം എന്ന പ്രാഥമികാനുഭവത്തിൽ നിന്ന് തുടങ്ങി ജാതിയെയടക്കം മനസ്സിലാക്കാൻ ശ്രമിക്കുന്ന ഈ മൂന്നു പുസ്തകങ്ങളും സാമൂഹ്യശാസ്ത്രത്തിന്റെ ഫിനോമിനോളജിക്കൽ ആയ വീണ്ടെടുക്കലുകൾ എന്ന നിലയ്ക്ക് അത്യന്തം ശ്രദ്ധയർഹിക്കുന്നവയാണ്. സമകാല സാമൂഹികതകളെ അഭിമുഖീകരിക്കാൻ സാമൂഹ്യ ശാസ്ത്രപരമായ മുന്നറിവുകളോ യൂറോസെൻട്രിക് ആയ സങ്കല്പന സംഭരണിയോ അല്ല അവ പ്രാരംഭബിന്ദുവായി എടുക്കുന്നത്.

മൂന്ന്

പദകോശവും ജീവൽരൂപങ്ങളും

വ്യക്തിപരമായി നടത്തിയ ഒരു പദകോശ നിർമ്മാണപരിശ്രമത്തെക്കുറിച്ചുള്ള അനുഭവം ഇവിടെ പങ്കു വെയ്ക്കാം. കേരള സ്റ്റേറ്റ് ഹയർ എജ്യുക്കേഷൻ കൗൺസിലിന്റെ പിന്തുണയോടെ « സിദ്ധാന്തപഠനസഹായി « എന്ന ഒരു ഹാൻഡ് ബുക്ക് ഉണ്ടാക്കാനുള്ള ശ്രമമാണത്. സിദ്ധാന്തപഠനസഹായി ലക്ഷ്യമിട്ടത് ഒന്നും അറിയാത്തവരെയല്ല, മറിച്ച് സമാനമായ പ്രാപ്തികൾ ഉള്ള,അയൽപക്ക ഡിസിപ്ലിനുകളിൽ ഉള്ളവരെയാണ്. ഒരു ദൈർഘ്യമേറിയ ലെക്സിക്കൻ (elongated lexicon) എന്ന നിലയ്ക്ക് ആൾക്കാർക്ക് ഉപയോഗിക്കാൻ സാധിക്കുന്ന കൈപ്പുസ്തകമുണ്ടാക്കാനായിരുന്നു ശ്രമം. അണ്ടർ ഗ്രാജ്വേറ്റ് തലത്തിൽ പഠിപ്പിക്കുന്ന ഒരധ്യാപകൻ എന്ന നിലയ്ക്ക് വിദ്യാർത്ഥികളെ കണ്ടെത്തലുകൾ കാണാതെ പഠിപ്പിക്കുന്നതിനപ്പുറം സ്വന്തം കണ്ടെത്തലുകളിലേക്ക് നയിക്കാൻ എന്തുണ്ട് മാർഗ്ഗം എന്ന ആലോചനയാണ് ഇതിനു പ്രേരണയായത്.

സങ്കല്പനങ്ങൾ ഓരോന്നും നിശ്ചിത സിദ്ധാന്തങ്ങളുടെ പ്രകരണങ്ങളിലാണല്ലോ അർത്ഥം നേടുന്നത്. പല സങ്കല്പനങ്ങൾക്കും വ്യത്യസ്ത സിദ്ധാന്തങ്ങളുടെ സന്ദർഭത്തിൽ വ്യത്യസ്തങ്ങളായ അർത്ഥങ്ങളാണുണ്ടാവുക. ഉദാഹരണത്തിന് പവർ എന്ന വാക്കിന് ശാസ്ത്രത്തിലും സാമൂഹ്യശാസ്ത്രത്തിലുമുള്ള അർത്ഥധ്വനികൾ വ്യത്യസ്തങ്ങളാണ്. സാമൂഹ്യ ശാസ്ത്രത്തിൽ തന്നെ വ്യത്യസ്ത സിദ്ധാന്തങ്ങൾക്കുള്ളിൽ വ്യതിരിക്തമായ അർത്ഥങ്ങളാണ് അതിനുള്ളത്. അതുകൊണ്ട് ഈ പഠനസഹായിയിലെ ഓരോ എൻട്രിയും അതാത് സങ്കല്പനങ്ങളെ വിവിധ സിദ്ധാന്തങ്ങൾ ഏതൊക്കെ സവിശേഷാർത്ഥത്തിൽ

ഉപയോഗിക്കുന്നു എന്നു വേറിട്ട് കാണിക്കാനാണ് ശ്രമിക്കുന്നത്. അല്ലാതെ ഏതെങ്കിലും ഒരു സിദ്ധാന്തത്തിനുള്ളിലെ അർത്ഥത്തെ പ്രാമാണികമായെടുത്ത് ഉറപ്പിക്കാനല്ല. വിവിധ വിഷയങ്ങൾ പഠിക്കുന്നവർക്ക് വ്യത്യസ്ത സിദ്ധാന്തസ്വരൂപങ്ങൾക്കുള്ളിൽ അഭിമുഖീകരിക്കേണ്ടി വരുന്ന സവിശേഷ സങ്കല്പനങ്ങളുടെ നിഷ്കൃഷ്ടാർത്ഥം പെട്ടെന്ന് മനസിലാക്കാൻ സഹായിക്കുക എന്ന പരിമിതമായ ധർമ്മമാണ് ഇതു നിർവഹിക്കുക. ഓരോ വിഷയത്തിലെയും വിദഗ്ധരാണ് മലയാളത്തിലുള്ള ഈ എൻട്രികൾ എഴുതിയത്.

ഹാൻഡ്ബുക്കിൽ 'അബോധം' എന്ന എൻട്രി എഴുതിയ രഞ്ജിനികൃഷ്ണന്റെ "മനോവിശ്ലേഷണം യൂറോപ്പിതര ഫെമിനിസത്തിനു ബാധ്യതയോ സാധ്യതയോ?" എന്ന പ്രഭാഷണവും ചർച്ചയും കാലടി ശങ്കരാചാര്യ യൂണിവേഴ്സിറ്റിയിൽ വെച്ച് 2020 ഫെബ്രുവരി 25-ന് അവിടത്തെ റിസർച്ച് ആൻഡ് ഡവലപ്മെന്റ് വിഭാഗത്തിന്റെ സഹകരണത്തോടെ നടത്തിയിരുന്നു. രഞ്ജിനി കൃഷ്ണൻ ഇങ്ങനെ നിരീക്ഷിച്ചു:

> "ഭാഷ മാറുമ്പോൾ ഭാഷണവും വിഷയിയും മാറും. « സിദ്ധാന്ത പഠന സഹായി « ഉണർത്തുന്ന പ്രതീക്ഷ അതാണ്. സ്വന്തം സ്വരത്തെ അവിശ്വസിക്കാതിരിക്കുമ്പോഴാണത് സാധിക്കുക. യൂറോപ്പിന് അടിക്കുറിപ്പുകളെഴുതിക്കൊണ്ടിരിക്കുക എന്നതിൽ നിന്നു മാറി സ്വയം അഴിച്ചു പണിയാൻ പ്രേരിപ്പിക്കുന്ന തരം അസന്തുഷ്ടിയിൽ നിന്നാണതു സാധിക്കുക.
>
> വിയന്നയിലെ പ്രശസ്ത ഡോക്ടറായിരുന്ന ചാർക്കോട്ടിന്റെ കൂടെ പ്രവർത്തിച്ച ബ്രൂവറും ഫ്രോയ്ഡും ചേർന്ന് 1895-ൽ "സ്റ്റഡീസ് ഓൺ ഹിസ്റ്റീരിയ" എഴുതിയത് അന്ന എന്ന ഹിസ്റ്റീരിയ രോഗിയുടെ 'ജല്പന'ങ്ങൾക്ക് ചെവി കൊടുത്തതിന്റെ ഫലമായാണ്. യുക്തിയിൽ അഭിമരിച്ച രണ്ടു പുരുഷന്മാർ ഒരു സ്ത്രീയെ/ഭ്രാന്തിയെ കേൾക്കാൻ തീരുമാനിച്ചത് ശാസ്ത്രം പരാജയപ്പെട്ടപ്പോൾ (അവരുടെ വേദനയെ ശരീരത്തിലേക്കു ചുരുക്കാൻ പറ്റാതെ വന്നപ്പോൾ)ആണ്. ഈ അനലിറ്റിക് ഡയലോഗിൽ ആത്മമോ അപരമോ ഇല്ല. രണ്ടും ഡയലോഗിലൂടെ ഉണ്ടായിവരികയാണ്. അങ്ങനെ ജ്ഞാനവും സ്നേഹവും തമ്മിൽ ബന്ധം സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ടു. ഇത് യൂറോപ്പിന്റെ ആന്തരികവിമർശത്തിനും ജ്ഞാനത്തിന്റെ സ്ത്രീവാദവിമർശത്തിനും ഒരേപോലെ സാധ്യത തുറന്നു.

ചാർക്കോട്ടിന്റെ ക്ലിനിക്കിൽ എത്രയോ പുരുഷ ഹിസ്റ്റീരിയാ രോഗികളുണ്ടായിരുന്നു. എന്നാലവർ അയുക്തിയെ സ്ത്രീകളുമായി കൂട്ടിക്കെട്ടുകയായിരുന്നു. ഈ പരിശ്രമങ്ങളെ ഇങ്ങനെ സംഗ്രഹിക്കാം: "ഞങ്ങളാണ് മാനദണ്ഡം: നിങ്ങളാണ് പ്രശ്നം. നിങ്ങളുടെ അനുഭവം പറയൂ. ഞങ്ങളതു മനസ്സിലാക്കി അർത്ഥം പറയാം."

സൈക്കോ അനാലിസിസിനെ ആഞ്ഞു പുൽകാനോ തള്ളിക്കളയാനോ എളുപ്പമല്ല. പുൽകിയാലത് അനുഭവങ്ങൾക്ക് കൃത്യമായ വിശദീകരണം തന്നു കളയും. ഒരു അധിനിവേശവാഞ്ഛ അതിലുണ്ട്. യൂറോപ്പല്ലാത്ത സ്ഥാനങ്ങളെ, പുരുഷന്റേതല്ലാത്ത സ്ഥാനങ്ങളെ ഗുരുസ്ഥാനത്ത് കാണാൻ കഴിയണമെങ്കിൽ ഇത്തരം സന്ദിഗ്ദ്ധതകൾക്കൊപ്പം സഞ്ചരിക്കാൻ നമുക്കു കഴിയണം."

യൂറോപ്പിനെയും യൂറോപ്പിതര പ്രഭവങ്ങളെയും വിമർശനാത്മകവും വിമോചനാത്മകവുമായ സൈദ്ധാന്തികവൽക്കരണങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാനമായി മാറ്റുവാൻ കഴിയണമെങ്കിൽ ഇത്തരം സന്ദിഗ്ദ്ധതകളെ സാധ്യതകളാക്കാനും സമഭാവനയുടെ തിരശ്ചീനപ്രതലത്തിൽ എല്ലായിടങ്ങളിൽ നിന്നുമുള്ള സങ്കല്പനങ്ങളെ വിന്യസിക്കാനും അക്കാദമിക സമൂഹത്തിനു സാധിക്കേണ്ടതുണ്ട്.

മേൽ സൂചിപ്പിച്ച ഹാൻഡ് ബുക്ക് നിർമ്മാണത്തിനിടയിൽ ചില വാക്കുകളെക്കുറിച്ച് വളരെ സജീവമായ ചർച്ചകൾ എഴുത്തുകാർക്കിടയിൽ ഉണ്ടാവുകയുണ്ടായി. ഉദാഹരണത്തിന് vulnerability എന്ന വാക്കിനെക്കുറിച്ച് ഇമെയിൽ മുഖാന്തിരം നടന്ന ഒരു ആശയവിനിമയം താഴെ കൊടുക്കുന്നു:

3/3/2020

Dileep R

ഇന്നലെയുണ്ടാക്കിയ Writing Sexuality എന്ന വാട്സാപ്പ് ഗ്രൂപ്പിൽ രേഖാരാജ് vulnerability യുടെ മലയാളം ആരാഞ്ഞു. ഞാൻ പേലവം, സി.ജെ.ജോർജ്ജ് അശക്തി, നിസാർ അഹമ്മദ് വശംവദത്വം എന്നിവ നിർദേശിച്ചു. open to manipulation or intervention by power എന്നയർത്ഥം കൊണ്ടു വരാൻ സമർത്ഥമായ വാക്ക് ഉണ്ടാക്കണം എന്ന് ദേവിക അഭിപ്രായപ്പെട്ടു.

വശംവദത്വം എന്നതിൽ get seduced, yield to a passion or weakness എന്ന ധ്വനി വരാമെന്നും vulnerable to social violence എന്നതിന് അത് പോരെന്നും ടി.മുരളീധരൻ അഭിപ്രായപ്പെട്ടു.

നിസാർ അഹമ്മദ് ഇതേതുടർന്ന് ഭേദനീയത, വ്രണനീയത, കരുതലറ്റ നില എന്നീ വാക്കുകൾ നിർദേശിച്ചു.

ഇതിൽ വ്രണനീയത എന്ന പദം കേൾവിയിൽ vulnerability യ്ക്ക് സമാനമാണ് എന്ന അഭിപ്രായം ഞാനും ദേവികയും പറഞ്ഞു. ആദ്യം പ്രയോഗിക്കുമ്പോൾ വിശദമാക്കിയാൽ തുടർന്നുള്ള പ്രയോഗങ്ങളിൽ അർഥം കിട്ടിക്കൊള്ളുമെന്നാണ് ദേവികയുടെ മതം.

വേറെന്തെങ്കിലും നിർദേശങ്ങൾ ഉണ്ടോ ?

3/3/2020

T V madhu

« വ്രണനീയത കൊള്ളാം. നിലവിലുള്ള വാക്കുകൾക്ക് പകരം പുതിയ വാക്ക് തന്നെയാണ് നല്ലത് «

4/3/2020

Dileep R

ക്ഷതസാധ്യത എന്നൊരു പദം കൂടി നിസാർ അഹമ്മദ് നിർദേശിച്ചു.

T.Muraleedharan

സന്ദർഭമനുസരിച്ച് 'എളുപ്പത്തിൽ ഇരയാകാൻ /യാക്കപ്പെടാൻ ഇടയുള്ള ' എന്നൊക്കെ എഴുതിക്കൂടെ?

Nisar Ahmed

ഇര എന്നത് അവിടെ ധ്വനിപ്പിക്കപ്പെടുന്നില്ല.

കാറ്റിൽ വേഗം ഉലയുന്ന പുൽക്കൊടി ഇരയല്ല, അത് കരുതൽ ഒന്നും ഇല്ലാതെ കാറ്റിൽ ഒരു നില്പാണ്. കരുതലിന്ന് ഇടയില്ലാതെ മുറിവേല്ക്കപ്പെടാൻ നില്ക്കേണ്ടിവരുന്ന അവസ്ഥയാണ്.

5/3/2020

C.Rajendran

"Dhrishyatha is more or less approximate. We have adhrishyatha, so it should click!"

5/3/2020

C. Padmanabhan

സ്ഥിതികേട് (ഗതികേട് എന്നത് പോലെ). it will take the responsibility away from the individual and assign a part of it to the system (സ്ഥിതി)

5/3/2020

K.J. Gasper

"ചകിതം"

5/3/2020

Nisar Ahmed

Vulnerability എന്നത് ഒരു സ്ഥിതിവിശേഷത്തിൽ ശരീരം പെടുന്നതിനെ സൂചിപ്പിക്കുന്നു. ചകിതം പക്ഷേ ആ ശരീരത്തിന്റെ അനുഭവത്തെ കുറിക്കുന്നു. ചകിതം വിറക്കൽ ആണ്. വൾനറബിൾ ആയ ശരീരം ആഘാതത്തിന് ശേഷം കടന്നു പോകുന്ന അനുഭവമാണ് ചകിതമാകൽ. Vulnerable ആവുന്നത് ചകിതമാകുന്നതിലേയ്ക്ക് നയിക്കണമെന്നില്ല. അപകടപ്പെടാനുള്ള ശരീരത്തിന്റെ സാധ്യതയും അപകടത്തിൽ പെട്ടു കഴിയുമ്പോഴുണ്ടായേക്കാവുന്ന അതിന്റെ വിറയും രണ്ടാണ്

5/3/2020

A.K. Jayasree

"നിലയില്ലായ്മ"

6/3/2020

Ranjini Krishnan

ക്ഷതസാധ്യത ഒരു തരത്തിൽ ഇരയുടെ സ്ഥലത്തു തന്നെയല്ലേ

> subject നെ നിർത്തുന്നത്. Vulnerability യിൽ എവിടെയോ ആ subject ന്റെ ഡിസയറിനു കൂടി സ്ഥലമുള്ളത് പോലെ. ഒരു ബന്ധത്തിൽ നമ്മൾ vulnerable ആകുന്നത് വ്രണിതമാകുക എന്ന സാധ്യതയിലേക്ക് നമ്മളെ തന്നെ തുറന്നിട്ട് കൊടുക്കുമ്പോൾ അല്ലേ. തീരുമാനം എടുക്കാൻ ബുദ്ധിമുട്ടുള്ള സ്ഥലത്തു subject എന്തിന് സ്വയം നിർത്തണം എന്നൊരു ചോദ്യമില്ലേ. Powerlessness അല്ലല്ലോ vulnerability.

പദങ്ങളുടെ തർജ്ജുമ സംബന്ധിച്ച് താഴെ പറയുന്ന തീർപ്പിലാണ് എല്ലാവരും എത്തിച്ചേർന്നത്:

ഭാഷാന്തരത്തിൽ ഒരു പദം എന്നതിനു പകരം ആ പദം വിവക്ഷിക്കുന്ന ഒരു സങ്കല്പനമാണ് കടന്നു വരുന്നത്. ഒരു പാഠത്തിൽ അല്ലെങ്കിൽ ചില സമാന പാഠങ്ങളിൽ ആ പദം എങ്ങനെയാണ് ഉപയോഗിച്ചിരിക്കുന്നത് എന്നത് പരിഭാഷയെ നിർണ്ണയിക്കാം. ആ വാക്കിന്റെ മറ്റു സന്ദർഭങ്ങളിലുള്ള ഉപയോഗം അപ്പോൾ പരിഗണിച്ചെന്നു വരില്ല. പരിഭാഷയുടെ ഒരു നയം ഭാഷാന്തരത്തിന് തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട ഒരു വാക്ക് തന്നെ വ്യത്യസ്ത സന്ദർഭങ്ങളിൽ അതിന്റെ അർത്ഥസാധ്യതകൾക്കായി തുറന്നു കൊടുത്തുകൊണ്ട് ഉപയോഗിക്കുക എന്നതാണ്.

സാധ്യമായ മറ്റൊരു നയം സന്ദർഭങ്ങൾക്കനുസരിച്ച് വേറെവേറെ വാക്കുകൾ ഉപയോഗിക്കുക എന്നതാണ്. ഒരു സങ്കല്പനത്തിന്റെ ഭിന്നധ്വനികളെ ദ്യോതിപ്പിക്കാൻ ഒരു ഭാഷയിൽ ഇപ്രകാരം ഭിന്നവാക്കുകൾ കാണാറുണ്ട്. ഭാഷാപരമായ ആവിഷ്കരണങ്ങളിൽ ഏർപ്പെടുന്ന ഒരാൾ ഭാഷകൊണ്ട് നിർമ്മിക്കുന്ന സ്ഥിതിവിശേഷങ്ങളിലൂടെ ഒരു വാക്ക് ധ്വനിപ്പിക്കുന്ന അർത്ഥങ്ങളിലുള്ള അതിന്റെ ഗതാനുഗതികതയെ മറികടക്കാം. അപ്പോൾ അയാളുടെ പ്രയോഗം വാക്കിന്റെ ഒരു പുതിയ ഉപയോഗത്തിന്നായുള്ള ശുപാർശയായി മാറും. അയാളുടെ ന്യായം ഭാഷ സംസാരിക്കുന്നവരുടെ ജീവിതം പഴയ അർത്ഥങ്ങളെ അപ്രസക്തമാക്കുന്നു എന്നതാകാം.

വാക്കുകൾക്ക് അവ ധ്വനിപ്പിക്കുന്ന അർത്ഥങ്ങളെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം, അവ ഉപയോഗിക്കപ്പെടുന്ന സന്ദർഭങ്ങളെ അപേക്ഷിച്ചിടത്തോളം, പൊതുവെ അവ്യക്തതയും തുറവും ഉണ്ട്. പരിഭാഷ അതുകൊണ്ട് ഒരു ഏകദേശക്രിയയാണ്. അത് ഭാഷാന്തരമായ ഒരു സർഗപ്രവർത്തനമാണ്. സാങ്കേതിക സൈദ്ധാന്തിക പദങ്ങൾക്ക്, അവ വിവാദപരമായാലും, ഈ അവ്യക്തത ഇല്ല. സൈദ്ധാന്തികമായി എങ്ങനെ പ്രയോഗിക്കപ്പെട്ടുവോ

അതുതന്നെയാണതിന്റെ അർത്ഥം. നമ്മൾ അത് ഭാഷാന്തരപ്പെടുത്തിയാലും അതേപടി എടുത്താലും അതിന്റെ അർത്ഥം ഭാഷാന്തരത്തിന്നു വിഷയമായ പാഠം നിർണ്ണയിച്ചുകൊള്ളും.

ചുരുക്കിപ്പറഞ്ഞാൽ, വൾനറബിലിറ്റി എന്ന് തന്നെ മലയാളത്തിൽ എഴുതിയാലും സങ്കല്പനപരമായി ഒരു സിദ്ധാന്തത്തിന്റെ പ്രകരണത്തിൽ എന്ത് നിഷ്കൃഷ്ടാർത്ഥമാണ് അതിനുള്ളത് എന്നറിയുന്നതാണ് മുഖ്യം.

കേരളം എന്ന ജ്ഞാനശാസ്ത്ര പ്രദേശം

കേരളത്തിൽ നിന്നു കൊണ്ട് സൈദ്ധാന്തികവൽക്കരണം നടത്തുക എന്നാലെന്താണ് ? ഭൂമിശാസ്ത്രപരമായ പ്രഭവങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ തദ്ദേശീയമായ ഒരു പുറംതള്ളലിനെയല്ല ഇത് എന്തായാലും സൂചിപ്പിക്കുന്നത്. അങ്ങനെ ശുദ്ധമായ ഒരകം ഒരിക്കലും ഉണ്ടായിരുന്നിട്ടില്ല. ആശയങ്ങളും ആളുകളും എല്ലാക്കാലത്തും അങ്ങോട്ടുമിങ്ങോട്ടും ഒഴുകിക്കൊണ്ടിരുന്നിട്ടുണ്ട്. ഇക്കാര്യത്തിൽ പ്രയോഗത്തിൽ നിർണായകമായ വിചാരമാതൃകാ മാറ്റം കൊണ്ടു വന്ന ചിന്തകയാണ് ജെ.ദേവിക. ദേവികയുടെ 'നിരന്തരപ്രതിപക്ഷം' എന്ന പുസ്തകത്തിന് മുഖവുരയെഴുതാൻ സന്ദർഭമുണ്ടായപ്പോൾ ഒരു ഗവേഷകയെന്ന നിലയ്ക്ക് ദേവികയുടെ നില്പി (location) നുള്ള പ്രത്യേകത ഇങ്ങനെയാണ് ഈ ലേഖകൻ വരവു വെച്ചത്:

> "ദേവികയുടെ ലേഖനങ്ങളുടെ തലക്കെട്ടിൽ മാറിയും തിരിഞ്ഞും കേരളത്തെ കാണാം. 'കേരളത്തിലെ ലിംഗാധികാരം', 'മലയാളി സ്ത്രീയുടെ', 'കേരളീയ സ്ത്രീത്വം', 'മലയാളി ലൈംഗികവിപ്ലവം', 'കേരളദേശം', 'മലയാള സാഹിത്യത്തിലെ' എന്നിങ്ങനെ. ശീർഷകത്തിലല്ലെങ്കിൽ പ്രബന്ധശരീരത്തിൽ കാണും. ഇത് ഒരപൂർവതയാണ്. കേരളത്തിലെ സൈദ്ധാന്തികമായ എഴുത്തുകൾ മിക്കവാറും തുടങ്ങുക ഏതെങ്കിലും സങ്കല്പനത്തിൽ നിന്നാവും. അത്തരം സങ്കല്പനങ്ങളുടെ ഉറവിടമാവട്ടെ ഏതെങ്കിലും അന്യദേശവുമായിരിക്കും. എഴുതുന്നവർക്കാണെങ്കിൽ തങ്ങൾ മാർക്സിസവുമായിട്ടൊക്കെ ബന്ധമുക്തി നേടിയോ ഇല്ലയോ എന്ന ശങ്ക ഒരിക്കലും ഒഴിയില്ല. ഇത്തരം അങ്കലാപ്പുകൾ പരിഹരിക്കാനായി സങ്കല്പന പുകമറകൾ സൃഷ്ടിക്കലാണ് അവരുടെ പ്രധാന ശീലം. എന്നാൽ ലോകത്തെക്കുറിച്ച് പറയാനും സാർവ്വജനീനമായ ആലോചനകളി

ലേക്ക് കടക്കാനും കേരളം ഒരു തടസ്സമല്ല, ന്യായയുക്തമായ മാർഗ്ഗമാണ് എന്ന് ക്ഷമാപണമേതുമില്ലാതെ തലയുയർത്തി നിൽക്കുന്ന ഒരു എഴുത്താളിയാണ് ജെ. ദേവിക. ആ പ്രതല ത്തിൽ വെച്ച് ലോകത്തിലെ ഏതു ചിന്തകരെയും സങ്കല്പനങ്ങ ളെയും, വളരെ സ്വാഭാവികമായും തുല്യ നിലയ്ക്കും അഭിമുഖീക രിക്കുന്നതിനു ദേവിക സദാസന്നദ്ധയാണ്. ഒരു മൂന്നാംലോക നില്പാണത്. അതു കൊണ്ട് അതിൽത്തന്നെ യൂറോകേന്ദ്രിത സിദ്ധാന്തങ്ങൾക്കു പൊതുവെയും യൂറോകേന്ദ്രിത ഫെമിനി സത്തിനു സവിശേഷമായും ഉള്ള വിമർശവുമാണ് ഈ എഴു ത്തുകൾ. പോസ്റ്റ് കൊളോണിയൽ സിദ്ധാന്തങ്ങൾ പുറത്തു നിന്നും എത്തിച്ചേരാൻ കാത്തു നിൽക്കാതെ സ്വന്തമിടത്തിൽ കാലുറപ്പിച്ച് വിദേശ-സ്വദേശ ഭേദചിന്തയെന്യേ വിമർശ സംവർഗ്ഗങ്ങൾ വഴക്കിയെടുത്ത് സിദ്ധാന്തവത്കരണം നടത്തു ന്ന ധീരതയാണ് അതിന്റെ പ്രഭവം.

...ദേവികയെ മലയാളത്തിലെ മറ്റു സാഹിത്യേതര രചയിതാക്ക ളിൽ നിന്ന് വ്യത്യസ്തയാക്കുന്ന വേറൊരു സവിശേഷത ആനുഭ വിക വിവരങ്ങളും സർഗാത്മകമായ സൈദ്ധാന്തികവത്കരണ വും തമ്മിലുള്ള മേളനമാണ്. ആനുഭവികം (empirical) എന്നത് കൊണ്ട് ഉദ്ദേശിക്കുന്നത് ലോകത്തെക്കുറിച്ച് പഠിക്കുമ്പോൾ അവിടെ നിന്നുള്ള വിവരങ്ങൾ അച്ചടക്കത്തോടെ ശേഖരിക്കു കയും അതിന്റെയടിസ്ഥാനത്തിൽ മനസ്സിലാക്കുകയും ചെയ്യു ന്നതിനെയാണ്. അല്ലാതെ ആനുഭവിക വാദപര (empiricist) മാവലല്ല... സാമ്പ്രദായിക ചരിത്രരചനയിലെ ഉപാദാനങ്ങ ളിൽ ഒതുങ്ങി നിൽക്കാതെ എല്ലായിടത്തും പോയി വലിയ ഒരു വിവരശേഖരം (സാഹിത്യം മുതൽ ഭരണനിർവഹണരേ ഖകൾ വരെയുള്ളത്) ദേവിക സംഭരിച്ചു. അതിൽ നിന്നുണ്ടായ തീസിസ് നോക്കിയാൽ ഒറ്റ നോട്ടത്തിൽ തന്നെ ഉപാദാനങ്ങ ളുടെ വൈപുല്യവും വൈവിധ്യവും ശ്രദ്ധയിൽ വരാതിരിക്കില്ല. ഈ വൈപുല്യമാവണം ഹിസ്റ്ററിയിലോ ഫെമിനിസത്തിലോ മറ്റേതെങ്കിലും വിജ്ഞാനശാഖയിലോ ഒതുങ്ങി നിൽക്കാതെ അന്തർവിഷയകമായ ഒരു രീതി സ്വീകരിക്കാനും വ്യവഹാരവി ശകലനത്തിലേക്ക് നീങ്ങാനും പ്രേരിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ടാവുക. ഇങ്ങനെ

യൊരു അഭ്യൂഹം ഗൗരവത്തിലെടുത്താൽ മറ്റൊരു ട്രേഡ് സീക്രട്ട് കൂടി വെളിപ്പെട്ടു കിട്ടിയേക്കും. അതായത്, പഠനത്തിന്റെ രീതിശാസ്ത്രം അതിൽ നിന്നു തന്നെ ഉരുത്തിരിഞ്ഞു വരുകയാണ്.” (ജെ. ദേവിക 2021: 19-20)

ഒരുപക്ഷേ, രീതിശാസ്ത്രത്തെക്കുറിച്ച് പുലർത്തേണ്ട മർമ പ്രധാനമായ തിരിച്ചറിവ് ഇത് തന്നെയാവണം. പഠനമാണ് പ്രധാനം. ഒരു പഠനത്തിനും മുൻ പഠനങ്ങളുടെ രീതി യാന്ത്രികമായി ആവർത്തിക്കാനോ മുൻനിശ്ചിതമായ മാർഗ്ഗത്തിൽ വിജയം കാണാനോ സാധിക്കില്ല. മറ്റൊരു പാഠം ഏതെങ്കിലും പഠനശാഖയുടെ അതിരിനും അച്ചടക്കത്തിനും യാന്ത്രികമായി സ്വയം സമർപ്പിക്കുന്നതിന് പകരം സ്വതന്ത്രവും സർഗ്ഗാത്മകവുമായ ഇറങ്ങിപ്പുറപ്പെടലുകളാണ് മൗലികതയിലേക്കുള്ള മാർഗ്ഗമെന്നതാണ്. ദല്യൂസ് വ്യത്യസ്തമായ ഒരു സന്ദർഭത്തിൽ പറഞ്ഞത് പോലെ (2007: 7), ദീർഘമായ മുന്നൊരുക്കങ്ങളല്ലാതെ പ്രത്യേകിച്ച് എന്തെങ്കിലും രീതി (method) അതിനില്ല.

കുറിപ്പുകൾ

1. സങ്കല്പനശേഷി എന്ന പ്രയോഗം ഡോ. നിസാർ അഹമ്മദ് സ്വകാര്യ സംഭാഷണത്തിൽ പങ്കു വെച്ചതാണ്. സാമ്പത്തിക മണ്ഡലവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് അമർത്യ സെൻ ഉണ്ടാക്കിയ സങ്കല്പനത്തെ അല്പം നീട്ടിയുണ്ടാക്കിയ ഈ പ്രയോഗം ഒരു കാര്യം ചെയ്യാനും ഭാഷയിൽ ആവിഷ്കരിക്കാനുമുള്ള ശേഷിയെ കുറിക്കുന്നു. ഒരു വർക്ക് ചെയ്യാനുള്ള പ്രാപ്തിയെന്നു പറയാം. പഠനം മലയാളത്തിലാവണമെന്നു പറയുമ്പോൾ വൊക്കാബുലറിയിൽ അമിതമായി ശ്രദ്ധ കേന്ദ്രീകരിക്കേണ്ടതില്ലെന്നും സിന്റാക്സ് ആണ് ശ്രദ്ധിക്കേണ്ട കാര്യമെന്നുമാണ് നിസാർ അഹമ്മദിന്റെ അഭിപ്രായം. ഉദാഹരണത്തിന് 'ബോയിലിംഗ് പോയിന്റ്' എന്നതിന് “b” എന്നോ “മ” എന്നോ പറഞ്ഞാലും കുഴപ്പമില്ല. അത് എന്താണ് മുൻവിചാരിക്കുന്നത് എന്ന അറിവാണ് പ്രധാനം. അതായത്, കൺസെപ്റ്റ് മനസ്സിലാക്കലാണ്, കൺസെപ്റ്റ് ശബ്ദമാക്കലല്ല കാര്യം.
2. ടി.വി.മധു എഡിറ്റ് ചെയ്ത 'മാർക്സ് വായനകൾ' എന്ന പുസ്തകത്തിൽ “വർഗ്ഗവും വർഗ്ഗസമരവും: നിർവ്വാഹകത്വത്തിന്റെ ചരിത്രമാനങ്ങൾ” എന്നൊരു ലേഖനം സുനിൽ പി.ഇളയിടം എഴുതിയിട്ടുണ്ട് (2015: 125-193). ലേഖനത്തിന്റെ തലക്കെട്ടിനു തന്നെ ഒരു അടിക്കുറിപ്പുണ്ട്. അതിൽ ഇങ്ങനെ പറയുന്നു.

   “പ്രബന്ധത്തിന്റെ ആദ്യ ഭാഗങ്ങളിൽ വർഗ്ഗ സങ്കല്പത്തെയും അതിന്റെ അർത്ഥപരിണാമങ്ങളെയും ചരിത്രപരവും വിവരണാത്മകവുമായി വിശദീകരിക്കുകയും അവസാനഭാഗത്ത് വർഗ്ഗവിശകലനത്തിന്റെ സമകാലിക സാദ്ധ്യതകൾ പരിശോധിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ചിന്താപരമായ മൗലികതയോ ആശയപരമായ സ്വകീയതയോ ഇതിനില്ല. അത്തരമൊരു പരിപ്രേക്ഷ്യത്തിലൂടെ വീക്ഷിക്കുമ്പോൾ ഈ പ്രബന്ധവും, എന്റെ മുൻകാല രചനകളെന്ന പോലെ, ഉദ്ധരണികളിലൂടെയുള്ള ചിന്തയായോ, സ്വന്തമായി

ചിന്തിക്കാനുള്ള ശേഷിയില്ലായ്മയായോ, അടിസ്ഥാന വസ്തുതകളെക്കുറിച്ചുള്ള അറിവില്ലായ്മ തന്നെയായോ അനുഭവപ്പെടാവുന്നതാണ് (മധു ടി.വി. 2013: 82 -83). എന്റെ വിഷയ പരിചരണ രീതിയുടെയും ചിന്താശേഷിയുടെയും പരിമിതികൾ അംഗീകരിച്ചു കൊണ്ടും മേല്പറഞ്ഞ വിധത്തിലുള്ള വിമർശനങ്ങളും പരിഹാസവും മുൻകൂറായി പ്രതീക്ഷിച്ചു കൊണ്ടും ഈയൊരു വിശകലനരീതി തന്നെ പിന്തുടരുകയാണ് ഞാൻ ചെയ്തിരിക്കുന്നത്." (2015:181)

ഇതിൽ പരാമർശിക്കുന്നത് ടി.വി.മധുവിന്റെ. 'വീണ്ടെടുത്ത മാർക്സിൽ അവശേഷിക്കുന്നതെന്ത് ?' (2013) എന്ന റിവ്യൂ ആണ്. പ്രസ്തുത റിവ്യൂയിൽ "ഉദ്ധരണികളില്ലാതെ ചിന്തിക്കുക" എന്നത് മധു മാർക്സുമായി ഇടപെടാൻ ഉള്ള ഒരു വഴിയായി നിർദേശിക്കുന്നതാണ്. അതേ റിവ്യൂയിൽ സുനിലിന്റെ രീതിയുടെ ഒരു പരിമിതിയായി മധു കാണുന്നത് വൈവിധ്യപൂർണമായ ചിന്തകൾക്ക് ലേബലൊട്ടിച്ച് പൊരുത്തം കല്പിക്കുന്നു എന്നതാണ്. ചിന്തകളെ നിരുപാധികം പിന്തുടർന്നാൽ വഴി മാർക്സിസത്തിനു പുറത്തേക്കു നീളുമെന്നും അപ്പോൾ തിരിഞ്ഞു നോക്കുമ്പോൾ കനം വെക്കുന്ന മാർക്സിന്റെ ശരീരം ഒരുവേള ഇറക്കി വെക്കേണ്ടതായി വരുമെന്നും 'പുറപ്പേടി' ഉപേക്ഷിക്കേണ്ടി വരുമെന്നും മധു നിരീക്ഷിക്കുന്നു. വീണ്ടെടുപ്പ് എന്ന രൂപകത്തെ മുൻ നിർത്തിയാണ് ഈ പ്രാരംഭചിന്ത.

സുനിലിന്റെ ശ്രമത്തെ അനുഭാവപൂർണമായും സ്നേഹത്തോടെയുമാണ് റിവ്യൂകാരൻ പരിഗണിക്കുന്നത്. മാർക്സിസ്റ്റ് ചിന്തയുടെ വിസ്തൃതമായ ഭൂപ്രദേശത്തെ തികഞ്ഞ മൊഴിവഴക്കത്തോടെ വരച്ചെടുക്കാൻ സുനിലിനു കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ടെന്ന് അദ്ദേഹം അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു. മധുവിന്റെ വിയോജിപ്പുകൾ ഇങ്ങനെ സംഗ്രഹിക്കാം

1. ഉത്തരാധുനികർ തുടങ്ങിയ ലേബലുകൾ ഒട്ടും സഹായകമല്ല. മാർക്സിസത്തോട് സംവദിക്കുമ്പോൾ മാത്രമല്ല ചിന്ത പ്രസക്തമാവുന്നത്. ഉദാഹരണം, സ്പിനോസയുടെ ചിന്ത. അതിനെ മാർക്സിന്റെ ആദ്യകാല ആശയങ്ങളോട് ബന്ധിപ്പിക്കാനുള്ള സുനിലിന്റെ ശ്രമം സൂക്ഷ്മതക്കുറവുള്ളതാണ്.

2. വീണ്ടെടുപ്പിനായി (മാർക്സിൽ നിന്നും ഏംഗൽസിൽ നിന്നും പരമാവധി ഉദ്ധരണികൾ നിരത്തി വാദത്തിനു പിൻബലം നൽകുക തുടങ്ങിയവ) അഞ്ചു തരം പരിശ്രമങ്ങൾ സുനിൽ നടത്തുന്നുണ്ട്. അവ വീണ്ടെടുപ്പിനു പര്യാപ്തമായ മാർഗ്ഗങ്ങളല്ല. ഇതേ രീതിയിൽ മറുവാദങ്ങൾക്കും ചരിത്രത്തിൽ നിന്ന് പിൻബലം കണ്ടെത്താൻ കഴിയുമെന്നും ആവശ്യമായിട്ടുള്ളത് ചരിത്രം വിട്ടു മാർക്സുമായി വിനിമയത്തിൽ ഏർപ്പെടലും ചിന്തയെ സമകാലികമാക്കലുമാണെന്നും മധു പറയുന്നു. മാർക്സിനെ ഭാരരഹിതമാക്കിക്കൊണ്ട് സ്വന്തം നീക്കങ്ങളുടെ അനായാസകരമായ ആവേഗമാക്കാൻ സാധിക്കുന്നതിനെയാണ് മധു ഉദ്ധരണികളില്ലാത്ത ചിന്തനത്തിന്റെ വഴിയായി എടുത്തു കാട്ടുന്നത്. ചിന്തയെ സംബന്ധിച്ച് അകം, പുറം തുടങ്ങിയ പരിധികൾ അപ്പോൾ അപ്രസക്തമാകും എന്നാണ് സൂചന.

ഇതിൽ തീർച്ചയായും വിമർശനമുണ്ട്. പക്ഷേ, പരിഹാസമില്ല. എഴുതിയ കാര്യങ്ങളുമായാണ് ഇടപെടൽ നടത്തിയിട്ടുള്ളത്. ചുരുക്കിപ്പറഞ്ഞാൽ അക്കാദമികമായ ഒരു

പ്രതികരണമാണ് മധു നടത്തിയത്. അതിനോടുള്ള സുനിലിന്റെ പ്രതികരണമാകട്ടെ തീർത്തും വൈയക്തികമായും വൈകാരികമായുമാണ്. അക്കാദമികമായ സംവാദത്തിനു തുടക്കം കുറിക്കാനുള്ള ഒരു സുവർണാവസരമാണ് ഇവിടെ നഷ്ടമായത്.

ആധാരസൂചി

ജെ. ദേവിക, *നിരന്തര പ്രതിപക്ഷം*, കോട്ടയം: ഡി.സി.ബുക്സ്, 2021.

ഉദയകുമാർ, *'നിരാധാരമായ ചിന്തയുടെ വർത്തമാനകാല സാദ്ധ്യതകൾ'*, അന്യോന്യം, പുസ്തകം 1, ലക്കം 1, ജനുവരി 2021.

ദിലീപ് എം. മേനോൻ 'ലോകം മാറുന്നു! കൂട്ടായ്മകൾ, ഭാവനകൾ, അറിവുകൾ' അയ, ഒക്ടോബർ-നവംബർ, 2017.

ടി.വി. മധു, 'വീണ്ടെടുത്ത മാർക്സിൽ അവശേഷിക്കുന്നതെന്ത്?' മാതൃഭൂമി ആഴ്ചപ്പതിപ്പ്, പുസ്തകം 91, ലക്കം 39, 2013 ഡിസംബർ 8-14.

ടി.വി. മധു (എഡി.), മാർക്സ് വായനകൾ, കോഴിക്കോട്: റാസ്ബെറി, 2015.

Aniket Jaaware, *Practicing Caste: On Touching and Not Touching*, Hyderabad: Orient Blackswan, 2019

Gilles Deleuze and Claire Parnet, *Dialogues II,* Newyork: Continuum, 2007

Dileep R., Learners' Handbook on Theoretical Terms, Final report submitted to Kerala State Higher Education Council, 2020

Gopal Guru and Sundar Sarukkai, *The Cracked Mirror: An Indian Debate on Experience and Theory,* Delhi: Oxford University Press, 2012

Gopal Guru and Sundar Sarukkai, *Experience, Caste, and the Everyday Social,* Delhi: Oxford University Press, 2019

dileep.raj09@gmail.com